

THOMAS

Tweede editie
November 2017

Terug naar het begin

De visie van de nieuwe Moederste Overste,
Zuster Arockiam

“Empower en bevrijd de volgende generatie Indiase vrouwen”

Een interview met de Indiase
ontwikkelingsexpert Stella Mathew

Indiase dansen van goden, oorlog en vrede

Een verhaal over eeuwenoude tradities en
rituelen van de Indiase dans

Een magazine van
Stichting Thomas Bouwprojecten



Een mijlpaal

Vorig jaar december was er de eerste editie van het Thomas Magazine over de drie Thomasstichtingen en hun projecten in India; de Thomas Stichting voor Jongeren, Thomas Foundation for Microcredits en Thomas Bouwprojecten. Gelukkig mochten wij daar vele positieve reacties op ontvangen, een terecht compliment voor de vele mensen die hadden meegewerkt. Op basis van die reacties en aangereikte suggesties, zijn wij verder gegaan en hebben wij de nu voor u liggende 2017 editie samengesteld.

Deze tweede editie wordt u aangeboden door Stichting Thomas Bouwprojecten, niet toevallig op het moment dat deze stichting haar 25-jarig jubileum viert. Vieren, niet in de zin van een groot feest, maar wel door stil te staan bij het feit dat wij dankzij onze gulle sponsors en vele vrijwilligers de afgelopen 25 jaar zo veel hebben kunnen doen. Meer dan 100 bouwprojecten met een totale waarde van meer dan 4 miljoen euro hebben de leefomstandigheden en onderwijsmogelijkheden voor vele arme kinderen in India, voornamelijk meisjes, geweldig verbeterd. En dat steeds in goede samenwerking met de Zusters Franciscanessen van St. Joseph, onze betrouwbare en sterke partnerorganisatie India.

Zij beheren al die gebouwen en benutten die om de betreffende kinderen te verzorgen en onderwijs te geven. We zijn blij om te zien dat de energieke Zuster Arockiam het roer heeft overgenomen, en met een sterke visie het beleid heeft gemoderniseerd.

De hulp zoals wij die de voorbije 25 jaar hebben geleverd is en blijft ook de komende jaren hard nodig. Hoewel de economie zich in India positief ontwikkelt, en sommigen in het land ook rijk zijn, is het overgrote deel van de bevolking nog steeds arm tot zeer arm. En deze armen kunnen alleen verder komen als zij goed onderwijs volgen. Een sterk punt daarbij is dat het percentage kinderen dat vroegtijdig en zonder diploma de school verlaat, bij de scholen van de Congregatie aanzienlijk lager ligt dan bij andere onderwijsorganisaties in India.

Om deze redenen gaan wij als bestuur en projectleiders van Thomas Bouwprojecten de komende jaren dan ook vastberaden door. Zoals we ook in het afgelopen jaar deden met de oplevering van een toiletgebouw in Perambalur, en het starten van de bouw van een nieuwe school in Srikalahasti en de uitbreiding van een school in Pannaikadu.

We willen komend jaar starten met wat wij als jubileumproject gekozen hebben: de hard nodige uitbreiding van een school in Chebrolu. Het zou heel mooi zijn als onze lezers en donateurs, die ons al die jaren al hebben geholpen met hun bijdragen, ook dit project mogelijk maken. Bij voorbaat heel veel dank daarvoor.

Tot besluit van dit voorwoord wensen wij u veel leesplezier toe, en zeggen hartelijk dank aan allen die weer met heel veel inspiratie en energie aan dit magazine hebben meegewerkt.

Jac Braat

Voorzitter Stichting Thomas
Bouwprojecten



Colofon

De THOMAS is een magazine van de
Stichting Thomas Bouwprojecten.

Opdrachtgevers: Siet Egas Repáraz, Martijn Wagener

Hoofd- en eindredactie: Caroline van Slobbe

Redactie: Catherine Gilon,
Caroline van Slobbe

Fotografie: Bala Subramaniam, Mallika Rajkumar, Prabhu Kalidas, Sasikumar Ramachandran, Maveeran Somasundaram.

Vertaling: Siet Egas Repáraz,
Caroline van Slobbe

Design en opmaak: Jona Pisters

Uitgave: winter 2017

Deze THOMAS is tot stand gekomen dankzij speciale bijdragen van Vrienden van de Stichting Thomas Bouwprojecten. Zo kan de stichting de ontvangen giften van donateurs besteden aan haar doel, de ondersteuning van arme kinderen in India.

Voor vragen of opmerkingen betreffende deze uitgave, de stichting en donaties:

Stichting Thomas Bouwprojecten
info@thomasbouwprojecten.nl
06 41106383
Boslaan 5, 5731 XX Mierlo
www.thomasbouwprojecten.nl
IBAN: NL47RABO0149308787
KvK: 41 09 25 42

Bent u geïnteresseerd in onze
nieuwsbrief? Meld u aan via info@
thomasbouwprojecten.nl

Deze THOMAS is mede mogelijk gemaakt
door:

Virida



Wie is THOMAS?

De drie Thomasstichtingen zijn vernoemd naar St. Thomas Mount in Chennai, waar onze partnerorganisatie is opgericht: de Franciscanesser Zusters van St. Joseph. En in St. Thomas Hospital, het ziekenhuis van de zusters, werkte Lucia Schiebroek, die aan de wieg stond van de eerste Thomasstichting, voordat zij helaas overleed. Lees hierover meer in de eerste editie van het THOMAS magazine. Te vinden op onze website.

Deze tweede uitgave is gemaakt in opdracht van de Stichting Thomas Bouwprojecten. De stichting bouwt sinds 1992 onder meer scholen, kindertehuizen en sanitaire voorzieningen. Samen met twee zusterstichtingen (de Thomas Stichting voor Jongeren en Thomas Foundation for Microcredits) hebben we tot doel om arme kinderen in India een beter leven te bieden met concrete en kleinschalige projecten, veelal gericht op onderwijs en schoolgebouwen. We richten ons specifiek op onderwijs voor meisjes in arme plattelandsgemeenschappen, waar scholen vaak (te) ver weg zijn. Voor meisjes is het in India nog minder vanzelfsprekend dan voor jongens om naar school te gaan, zich te ontwikkelen en verder te studeren.

In Nederland worden de fondsen voor onze projecten geworven en de mensen die zich hiervoor inzetten werken enkel op vrijwillige basis. In India werken we samen met de Franciscanesser Zusters van Sint Jozef in het zuiden van India, voornamelijk rondom Chennai. Deze congregatie van 500 zusters verspreid over 90 kloosters, richt zich met name op scholing van de meest kwetsbare kinderen in Zuid-India en beheert 43 scholen met in totaal meer dan 40.000 kinderen.

Waar de Franciscanesser Zusters nieuwe scholen oprichten, helpt Thomas Bouwprojecten hen daarbij met bouwkundige voorzieningen. Ook willen we meer bewustzijn creëren in Nederland rondom de ontwikkelingsproblematiek. Dit alles met het doel om het leven en de scholing van arme kinderen in India te verbeteren. In totaal heeft Thomas Bouwprojecten zo'n 160 projecten gerealiseerd verdeeld over 42 scholen en tehuizen.

In deze THOMAS

6. Terug naar het begin

De visie van Zuster Arockiam, de nieuwe Moeder Overste



14. Indiase liefdadigheid zit in de lift

Nu er een groeiende middenklasse is, hoe staat het met Indiase filantropie?



22. Steun ons jubileumproject in Chebrolu!

Vier extra klaslokalen voor een toenemend aantal leerlingen



28. 'Empower en bevrijd de volgende generatie vrouwen'

Een interview met de Indiase ontwikkelingsexpert Stella Mathew



32. Werken vanuit liefde

Lees over de drijfveren van 'bouwzuster' Zuster Asha



8. Indiase dansen

Een verhaal over eeuwenoude tradities en rituelen van de Indiase dansen



19. "Ik dank de Zusters dat wij hen mogen steunen"

Lees over de drijfveren van projectleider Anne Reijenga



24. Voorbij de sterren en De belofte van een kind

De dromen van Nandhini and Vidya



30. Een reis door de ziel

Lees over de drijfveren van de nieuwe Moeders Overste, Zuster Arockiam



34. Leven na de dood

Een tweeluik: oude VOC-graven in India en hedendaagse Indiase rituelen rondom de dood



Terug naar het begin

De visie van Zuster Arockiam

Zuster Arockiam werd vorig jaar verkozen tot Moeder Overste van de FSJ-congregatie, en ze heeft een missie: haar congregatie versterken vanaf de basis, en met haar dynamische persoonlijkheid heeft ze hiermee een begin gemaakt door een plan voor de Missie 2020 uit te werken.

Als we Zuster Arockiam (49) ontmoeten voert ze telefoongesprekken tussen wat vergaderingen door. Toch weten we de energieke dame een interview te ontfutselen.

Het Indiase kastensysteem

Volgens het hindoeïstische kastensysteem wordt de samenleving verdeeld in vier kasten, die voor een groot deel bepalen welke kansen en status iemand heeft. De vier hoofdkasten zijn Brahmins (leermeesters), Kshatriyas (krijgers), Vaishyas (handelaren) en Shudras (arbeiders). Buiten dit systeem, en helemaal onderaan, staan de Panchamas, die ook wel de 'onaanraakbaren' worden genoemd. Volgens het Hindoeïsme, waar ook het geloof in reïncarnatie onderdeel van is, zijn de kasten erfelijk: de zoon van een Brahmin zal ook een Brahmin zijn, ongeacht de opleiding of het beroep dat hij nastreeft. Ook worden huwelijken tussen mensen uit verschillende kasten ontmoedigd. Hoewel kastediscriminatie verboden is en de overheid zelfs quota's toepast voor banen, functioneert het systeem nog steeds.

Als je vergeet waar je vandaan komt, heb je alles uit het oog verloren - Walter Payton

Om een beter begrip van het geheel te krijgen, is het noodzakelijk om terug te gaan naar het begin van het ontstaan van de FSJ congregatie, zegt de nieuwe Moeder Overste. Aan het begin van de 20ste eeuw zag Bisschop Aelen dat de Britse kolonisten hun zoons en dochters naar school stuurden, maar de kinderen van hun Indiase werknemers aan hun lot werden overgelaten of voor de kinderen van hun baas moesten zorgen. De situatie was voor meisjes, met name die uit de laagste kaste, het ergste. Vaak werden ze al jong uitgehuwelijkt, en zonder enige opleiding waren ze dan volledig afhankelijk van hun echtgenoot.

"Ik wil dat we teruggaan naar dit eerste begin en onze werkzaamheden weer in lijn brengen met de opdracht van onze Stichter," zegt Zuster Arockiam. Reflecteren en teruggaan naar ons originele doel. De Moeder Overste van de zusters is op missie om de opdracht van de FSJ congregatie te herformuleren,

aangepast aan de huidige tijd en uitdagingen, terwijl de orde gebaseerd blijft op haar oorspronkelijke principes. Het eerste wat ze deed was een persoonlijke ontmoeting met alle zusters om hen te motiveren. Vervolgens ging ze op bezoek bij de verschillende organisaties van de orde, waarbij ze hen hielp de noden en behoeften van de wereld om hen heen te begrijpen. Tevens startte ze adviesgesprekken per afdeling, waaronder gezondheid en onderwijs, met jaargenoten en per bisdom.

Missie 2020

Samen met enkele zusters maakte ze een plan voor de Missie 2020, een modernisering waarin het beleid van de congregatie transparant wordt gemaakt. Het plan is uitgewerkt in tijdlijnen en in doelstellingen voor elk van de elf commissies die de diverse plannen vorm moeten geven. Zo zullen de Commissie Spiritualiteit en Liturgische dienst, zich focussen op innerlijke heling en het doorgronden van hun spiritualiteit; de Commissies voor Sociaal Werk, Onderwijs, Gezondheid, Vrouwen en Kinderen richten zich op het verlenen van diensten om de onderdrukten te verheffen. Bijvoorbeeld door kinderen in FSJ tehuizen en internaten ook psychologische ondersteuning te geven.



De verschillende commissies zijn in het leven geroepen om de zusters te helpen hun werkzaamheden weer in lijn te brengen met de uitgangspunten en tegelijkertijd hen te ondersteunen bij het helpen van mensen in nood. De Commissie Communicatie heeft nieuwe doelstellingen voor de website en publicaties opgesteld, de Commissie Vrede en Gerechtigheid verleent juridische ondersteuning aan hen die het nodig hebben. De Commissie Financiën en Roeping richt zich op goed financieel beheer en het organiseren van retraite kampen om hun roeping en missie te verspreiden.

Ook geeft Zuster Arockiam leiding aan iedere sector door hen hele specifieke opdrachten te geven: "Ik heb aan iedere school gevraagd 25 voorbeelden te beschrijven van meisjes of studentes uit de laagste kaste." Op deze wijze zal iedere school zich inzetten om kinderen uit de laagste kaste te identificeren en te ondersteunen. Sommige sectoren zijn al begonnen met de implementatie van hun plannen: in Mugaliwakkam hebben de zusters bijvoorbeeld een vrouwen-zelfhulpgroep opgericht, waar ze een opleiding tot kleermaker volgen om in een kledingfabriek te kunnen werken." De meeste van deze vrouwen zijn huisvrouwen die graag financieel onafhankelijk willen worden.

Hoewel India nu een onafhankelijk en economisch groeiend land is en vrouwen overal glazen plafonds breken, worden er nog altijd meisjesbaby's vermoord en moeten er nog bruidschatten betaald worden. En de laagste klassen worden nog steeds onderdrukt, bijvoorbeeld met eermoord of geweldsincidenten van groepen tegen lagere kasten. Zuster Arockiam is dan ook van mening dat hoewel de tijden veranderd zijn, de visie van Bisschop Aelen (en dus de opdracht van FSJ) nog steeds geldig is. Met haar leermeesterschap heeft ze ons ervan overtuigd dat de dag niet ver meer is dat haar visie voor FSJ voor 2020 gerealiseerd zal worden en daarmee ook de droom van Bisschop Aelen om de onderdrukten te verheffen, de droom waar het allemaal mee begon.

Geïnteresseerd in de geschiedenis van de Franciscanesser Zusters? Bekijk hun website www.fsjsisters.org/about-us (Engels).



Indiase dansen van goden, oorlog en vrede

India is een land van ontelbare tradities en festivals. In het land is geen viering compleet zonder dans en muziek. Hindoes in India geloven zelfs dat het de kosmische dans van Lord Shiva is die het universum creëert en oplost. Evenals de Hindoes hebben de Christenen en Boeddhisten in het land hun eigen aangepaste versies van de dansen. Iedereen die namens de Thomasstichtingen een bezoek brengt aan de Franciscanesser Zusters van Sint Jozef, wordt hartelijk verwelkomd met zo'n indrukwekkende opvoering. Bij ceremonies, openingen van nieuwe gebouwen en projecten en andere feestelijke gelegenheden, brengen kleurrijke en vrolijke dansen het publiek in een magische sfeer. Wat is nu eigenlijk de betekenis van de dans in de Indiase samenleving?

Door Catherine Gilon

Danslerares Zuster Amala Selvi van de FSJ oefent met haar studenten een optreden ter gelegenheid van Onafhankelijkheidsdag. Terwijl ze haar lichaam gracieus beweegt, tonen haar heldere ogen ons een dansend kind zonder zorgen. Ze vertelt ons wat haar inspireerde tot haar reis in de wereld van de dans: "Vroeger heb ik op school meegedaan in diverse toneelstukken en dansen. Mijn voorkeur lag bij volksdans omdat daar geen regels voor gelden. Toen ik besloot mijn masters in dans te behalen, had ik er geen idee van dat juist de strak gedisciplineerde kunst van de Bharatanatyam mijn lievelings dans zou worden."

Dit is de dans die ze nu uitvoert met haar leerlingen. Indiase dansen gaan terug naar de tweede eeuw voor Christus. Volgens de Natya Shastra – een heilig hindoeïstisch boek met 6000 poëtische verzen die uitvoerende kunsten beschrijven – zijn er drie verschillende dans technieken: de Nritta, met simpele lichaamsbewegingen; de Nritya, waarin gezichtsuitdrukkingen, handbewegingen (mudras) en symbolische lichaamstaal belangrijk zijn; en ten slotte Natya, die toneel toevoegt met gesproken taal. De dansen waarvan de theorie, training en praktijken zijn vastgelegd in oude heilige teksten, voornamelijk de Natya Shastra, zijn bekend als klassieke dansen.

De belangrijkste zijn Bharatanatyam, Kathakali, Kuchipudi, Kathak en Odissi. Voor het praktiseren van deze dansen geldt een strenge meester-leerling traditie en langdurige training is nodig om de 'grammatica' van de dans te begrijpen.

Daarnaast zijn er ontelbare volksdanses die van generatie tot generatie worden overgedragen, maar niet zijn vastgelegd. Zowel klassieke als volksdanses zijn vaak gebaseerd op de Indiase mythologie en meestal verbonden met bepaalde religieuze figuren. We geven enkele voorbeelden van bekende Indiase dansen.

De klassieke dans Bharatanatyam

De Bharatanatyam, wat men gelooft de oudste klassieke dans van India te zijn, dateert uit 1000 v. Chr. Deze dansvorm, die ook wordt opgevoerd door de docenten en leerlingen van de FSJ, vindt haar oorsprong in de Hindoetempels van Tamil-Nadu en is nu de meest populaire Indiase dans, traditioneel gedanst door vrouwen. De dans is gebaseerd op religieuze Hindoe-thema's zoals de verhalen van Lord Shiva of Vishnu. De Katholieken hebben de dans aangepast om verhalen uit de bijbel te vertolken of patriottistische portretten uit te beelden.

Bharatanatyam is heel populair door het spectaculaire voetenwerk, de gezichtsuitdrukkingen en de handgebaren. De dans wordt begeleid door muziek en een zanger die het optreden uitvoert.

De kleding van de Bharatanatyam danseres is meestal hetzelfde als voor een Tamil bruid. De danseressen dragen een getailleerde, vrolijk gekleurde Sari met een geplooid doek eronder vanaf hun middel dat zich als een waaijer opent als de danseres haar knieën buigt. Het haar is gevlochten met bloemen erdoor en ze draagt een speciale salangai (een enkelband) die rinkelt bij iedere stap. Andere versierselen zijn de heupkettingen, halskettingen, neusringen en lange oorbellen. De vingers zijn meestal rood geverfd zodat het publiek de gebaren beter kan volgen.



Volksdans Cham – een gebed in beweging

Anders dan de meeste Indiase dansen, heeft Cham haar wortels in het Boeddhisme en wordt het vooral gedanst in Noordoost India, Tibet en Nepal. Deze oude traditionele maskerdans wordt voornamelijk gepraktiseerd tijdens Boeddhistische feestelijkheden en de monniken dansen het bij wijze van meditatie.

De dansers gaan gewoonlijk gekleed in kleurige jurken en dragen maskers die de verschillende, goden, demonen en dieren verbeelden. Cham dansers maken tantrische handgebaren of te wel mudras, waarmee de goden worden opgewekt en de kwade geesten verdreven. Het zijn vaak draaiende dansen, waarbij de monnik op één voet springt met het andere been uitgestoken. Er zijn ook zeer krachtige bewegingen met sprongen en bewegingen met het hele lichaam.

Cham varieert van regio tot regio, maar onderwijst vaak morele lessen zoals de deugd van mededogen en compassie. Het doel van de danser is om verlichting te vinden middels de trance van de dans en men gelooft dat zelfs de toeschouwers verlichting kunnen vinden door alleen al getuige te zijn. Cham dansen worden meestal in meerdere stadia uitgevoerd en duren wel enkele dagen



Foto: Mallika Rajkumar

Volksdans Arjuna Nritham – de krijgersdans

Evenals het Noordoosten hebben ook de zuidelijke staten Tamil Nadu, Kerala en Karnataka verschillende eigen vormen van volksdansen. *Arjuna Nritham* of te wel ‘de dans van Arjuna’ is rituele kunst die in de tempels van Zuid Kerala wordt uitgevoerd. De legende vertelt dat na de Kurukshetra oorlog

– een beroemde oorlog uitgebreid beschreven in de Hindoe geschriften van Mahabharata – de krijger Arjuna danste voor de Godin Bhadrakali om haar op te vrolijken. Deze rituele kunst wordt meestal opgevoerd door mannen ‘s avonds in het licht van een traditionele lamp.

Een andere naam voor deze dans luidt *Mayilpeeli Thookam*, omdat een onderdeel van het danskostuum wordt gemaakt van Mayilpeeli: pauwenveren, dat rond de pols gedragen wordt. De gezichten van de dansers zijn groen geverfd en ze gaan gekleed in het rood. Ze hanteren ook symbolische Arjuna-wapens zoals de pijl en boog.

Foto: Mallika Rajkumar



Volksdans Theyyam – een “levendig” optreden

Theyyam, met haar vele variaties, is nog altijd de populairste volksdans van Kerala. Bij *Theyyam* gaat het om het vieren van de geest van de voorouders. De dansers worden *theyyams* genoemd en worden vereerd als goden als ze optreden. Iedere *theyyam* heeft zijn specifieke hoofdtooi en versierselen gemaakt van natuurlijke materialen. Men gelooft dat onsterfelijke geesten bezit nemen van sterfelijke lichamen tijdens het optreden en dat deze rituele dans de samenleving goed doet.

Poikaal Kuthirai en Mayilattam – de namaakdansen

Zowel de *Poikaal Kuthira* ('dans van het onechte paard') als *Mayilattam* ('dans van de pauw') zijn populair in de deelstaten Tamil Nadu, Kerala en Karnataka. *Poikaal Kuthirai Aattam* (poi = onecht, kaal = been, kuthirai = paard) wordt uitgevoerd met een namaakpaard waar een persoon in kruipt om de dans op te voeren. De dansers, meestal gekleed als koning en koningin, binden houten 'benen' aan hun voeten om het geluid van paardenhoeven na te bootsen tijdens de opvoering. De dans wordt gerelateerd aan de dorps-God *Ayyanar*. *Mayilattam* wordt gedanst door dansers verkleed als pauwen en is een eerbetoon aan *Lord Subramaniam*, waarvan gezegd wordt dat hij zich vervoert op een pauw.



Foto: Mallika Rajkumar



Christelijke aanpassing aan de Indiase dans

De meeste Indiase dansen vinden hun oorsprong in het Hindoeïsme, maar de christenen in het land hebben er hun eigen kleur aan gegeven. In Kerala bij voorbeeld is *Margamkali* een groepsdans die opgevoerd wordt door de Christelijke volgers van Sint Thomas. Deze dansvorm zou afgeleid zijn van de *Yathra Kali*, een Hindoeïstische dansvorm. *Margam* betekent het pad van de verlossing. De huidige vorm van de dans is gebouwd rondom de missie van Sint Thomas, zijn komst, wonderen, vervolging, enzovoorts.

Een groep dansers, gekleed in traditionele Kerala kleren, een witte *dhoti* en blouse, zingt, danst en klapt rondom het licht dat Christus moet voorstellen. Het optreden bestaat uit twee delen: allereerst de liederen en dansen over het leven van Sint Thomas, de apostel. Vervolgens verandert het in een krijgshaftige voorstelling met zwaard en schild. Er is geen muziek bij de *Margamkali*, anders dan het ritme van de twee cimbalen die door de zanger bespeeld worden. Oorspronkelijk werd deze dans door mannen uitgevoerd, maar de moderne versie wordt ook wel door vrouwen opgevoerd. Deze dansvorm was bijna uitgestorven maar herleefde weer in de zeventiger jaren.

Afgezien van de Katholieke Indiase dansen, hebben de Christenen en andere religieuze groepen in India ook aanpassingen gedaan aan de originele Hindoeïstische dans, zoals de *Bharathanatyam* of *Mayilattam*.

Zuster Amala Selvi van de FSJ congregatie bijvoorbeeld maakt choreografieën voor *Bharathanatyam* optredens die gebaseerd zijn op Bijbelse verhalen. Zij is een goed voorbeeld van hoe Indiase Katholieken zich deze rijke culturele kunstvorm hebben eigen gemaakt.



“Ik geef nu dansles aan onze leerlingen voor culturele optredens en iedere keer dat mijn leerlingen een uitvoering geven, danst het in mijn hart. Er is geen groter plezier dan mijn leerlingen deze kunstvorm te zien uitvoeren. Ik ben zelfs zenuwachtiger als ik naar hen kijk, dan wanneer ik zelf optreed.” En ze voegt toe: “Ik schrok laatst verschrikkelijk toen de CD verkeerd was ge-edit en er per ongeluk een dialoog tussen de muziek door kwam

Maar tot mijn grote opluchting stopten de kinderen niet met dansen; ze reageerden creatief met dans op de dialoog.”

“Men zegt dat kunst geen taal heeft, en in India zie je dat de taal van de dans het land verenigt over de grenzen van religies, kasten en overtuigingen heen.



Indiase liefdadigheid zit in de lift

Er is een sterk groeiende middenklasse in India. Maar neemt daardoor liefdadigheid en filantropie van Indiërs richting Indiërs ook toe? En wat is de rol van buitenlandse donor- en partnerorganisaties? Onze journalist in India legt uit.

Door Catherine Gilon

De recentelijke overstromingen in India hadden geen effect op het zuiden van het land, maar in December 2015, was er in Chennai en sommige andere delen van Tamil Nadu ongekende watersnood. Mensen in verscheidene gebieden van de stad waren gestrand, zonder elektriciteit, eten en drinkwater. Mobiele verbinding was onmogelijk gedurende enkele dagen. Het natuurgeweld en het onvermogen van de overheid om er adequaat mee om te gaan zorgden voor een drama. Dinesh Rayichandiran, een werknemer van een privaat financieel bedrijf,

trok er een dag op uit voor de mensen in nood. In eerste instantie brachten hij en zijn vrienden 500 voedselpakketten naar een nabije sloppenwijk die volledig onder water stond. "Wat er toen gebeurde, choqueerde ons: mensen kwamen huilend naar ons toe, vragend om melk voor de baby's, dekens voor de ouderen, medicijnen voor de zieken, enzovoort. Omdat het water hun huizen had doordrongen verloren ze alles wat ze hadden." Toen de elektriciteit weer werkte in Dinesh zijn huis, konden hij en zijn vrienden – allen 25 tot 35 jaar oud – SOS-berichten uitsturen binnen hun sociale netwerk.

Ze namen allemaal een week vrij om gestrande mensen te redden, voedsel, dekens en medicijnen te regelen. "Tot deze tijd had ik alleen kleine bedragen aan ontwikkelingsorganisaties gegeven op mijn verjaardag, maar deze natuurramp, waarbij ik mensen van zo dichtbij zag lijden, dreef ons tot actie."

Een vreselijke natuurramp brengt mensen samen

Tijdens de overstromingen in Chennai van 2015 stapten veel jongeren uit de middenklasse, zoals Dinesh, uit hun comfort-zone om hun medemens te helpen.

Op sociale media meldden zich duizenden vrijwilligers om, met gevaar voor eigen leven, de stad erbovenop te helpen. Mensen hielpen met geld of diensten.

Studenten sloegen met horden tegelijk aan het schoonmaken om ziekten te helpen voorkomen. Mensen openden hun eigen huizen om gestrande mensen op te nemen. De gezamenlijke vijand in de vorm van een vreselijke natuurramp, bracht mensen samen. Liefdadigheid ging vanaf nu niet meer alleen over het trekken van de portemonnee, maar de natuurramp opende onze harten zoals nooit tevoren.

Vanaf toen verschenen er allerlei groepen op Facebook, zoals de New Face of Society-groep, die helpen met medische ondersteuning, hulp aan boeren, onderwijs, enzovoort. Iemand die een kennis heeft met een oprechte nood of behoefte, zet een oproep op sociale media met bewijs en de vraag om te helpen. Burgers organiseren zich op deze manier om iedere noodzaak te verhelpen. Sociale media betekenden dat de donateur en de begunstigde direct in contact konden komen. Dinesh zegt: "Voor veel donateurs is het belangrijk dat een zo groot mogelijk

deel van hun geld bij de begunstigde terecht komt. Acties op sociale media laten ons direct de impact zien die we creëren." De opkomst van sociale media betekende dat filantropie persoonlijker werd dan ooit, niet alleen in Tamil Nadu maar in heel India.

De opkomst van individuele liefdadigheid

Elk jaar publiceert Bain's India Philanthropy Report de belangrijkste trends in de filantropische sector in India. In India zijn er steeds meer rijke mensen die een deel van hun vermogen aan liefdadigheid geven. De focus van Bains rapport lag dit jaar dan ook op de groeiende rol van de

individuele filantroop in het financieren van de ontwikkelingssector.

Het rapport laat zien dat individuele giften in het land zijn verzesvoudigd in de laatste vijf jaar – van 774 miljoen euro in 2011 naar wel 4,6 miljard in 2016! De studie leert daarnaast dat individuele filantropen tegenwoordig méér geven dan de grote bedrijven die 'maatschappelijk verantwoord ondernemen'. De hoogte van deze individuele giften stijgt naar verwachting nog verder dankzij een nog altijd sterk groeiende middenklasse.



Deze binnenlandse liefdadigheid heeft zelfs het bedrag dat binnenkomt aan buitenlandse ontwikkelingshulp overtroffen. Daardoor is India niet meer zo afhankelijk van buitenlandse steun. Toch worstelt het land nog steeds om haar Duurzame Ontwikkelingsdoelen – die in 2015 de welbekende Millenniumdoelen vervingen – te behalen. India ligt qua ontwikkeling, gemeten in de Human Development Index, ver achter vergeleken met vergelijkbare economieën (zie figuur 1). Voor het halen van de ontwikkelingsdoelen in 2030 wordt geschat dat India nog een financieel tekort zal hebben van zo'n 7 biljoen euro.

Uitdagingen voor de Indiase filantropie

Hoewel de trend in individuele liefdadigheid bemoedigend is, is er dus nog een kloof tussen

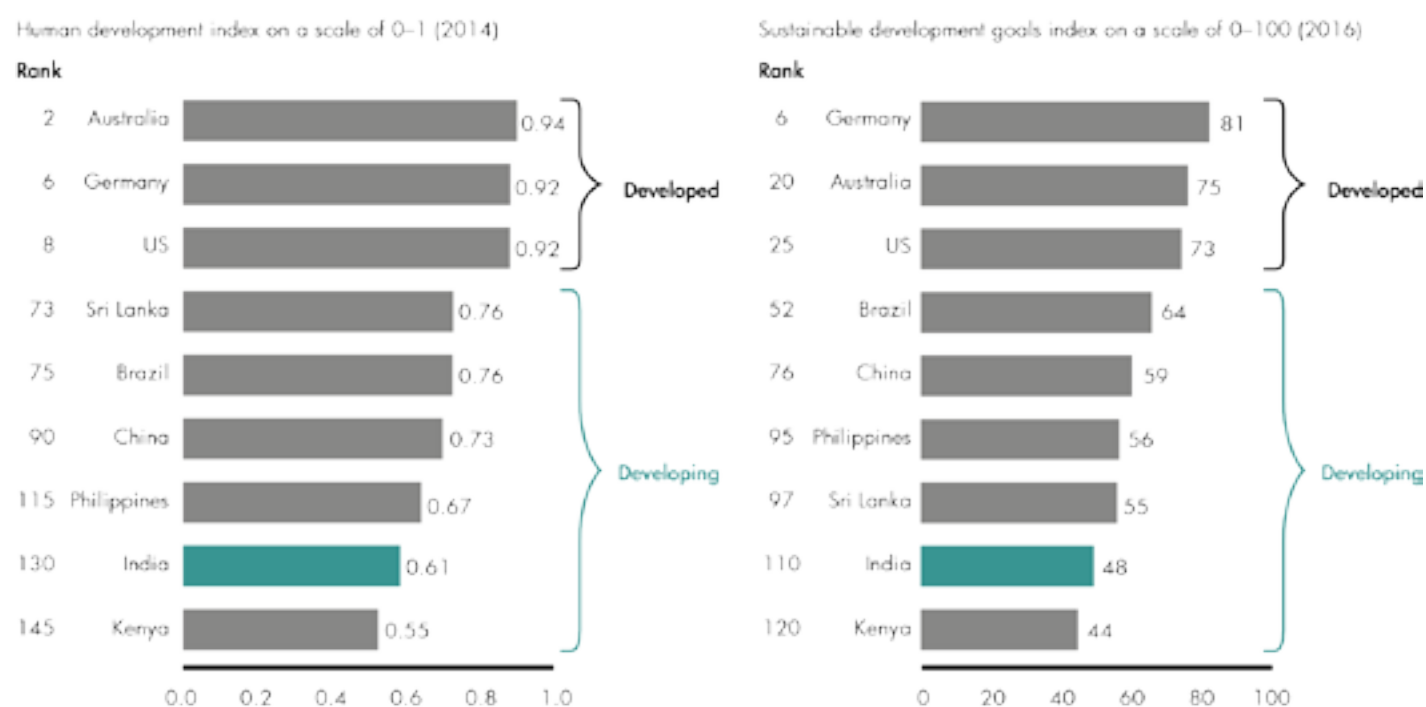
India's huidige staat en de ontwikkelingsdoelen. Karthikeyan, geeft een mogelijke verklaring. Karthikeyan is de oprichter van een ontwikkelingsproject voor duurzame landbouw door mensen met een verstandelijke beperking in Tamil Nadu. Om zijn project gefinancierd te krijgen, moest hij een moeilijk en bureaucratisch pad bewandelen. "De overheid financiert alleen een project dat al minstens drie jaar succesvol werkt. En zelfs daarna kunnen de fondsen alleen toegekend worden aan vooraf gestelde categorieën. Ik moest eerst door een enorm bureaucratisch proces, met bewijs van impact van het project." Karthikeyan is kritisch. Volgens hem zijn individuele giften van Indiërs, maar ook Indiase overheidsgelden voor ontwikkeling, veelal gebaseerd op emotionele prioriteiten:

een grote ramp of trendy nieuwsverhaal zorgt voor meer financiële hulp dan chronische kwesties zoals hygiëne, gezondheidszorg, onderwijs en de positie van meisjes en vrouwen. Terwijl dit juist zo hard nodig is voor ontwikkeling op de lange termijn.

Kan buitenlandse hulp het gat vullen?

In deze chronische kwesties kunnen buitenlandse partners een rol spelen. De meeste lokale ontwikkelingsorganisaties hebben partnerschappen met buitenlandse bedrijven of grotere (internationale) ontwikkelingsorganisaties om financiële stabiliteit te garanderen voor hun programma's. De relatie tussen de Franciscanesser Zusters en de drie Thomasstichtingen is daar een voorbeeld van.

Figuur 1



Sources: United Nations Development Programme; Sustainable Development Solutions Network (SDSN) and Bertelsmann Stiftung



Zo kunnen buitenlandse partners een game changer worden, door projecten te financieren die juist aan de complexe thema's werken zoals onderwijs en een betere positie voor vrouwen en meisjes. Buitenlandse fondsen helpen daarnaast ook in het opschalen van projecten.

Conclusie: Ook al trekt de Indiase overheid enorm veel geld uit voor ontwikkelingswerk en zijn de giften van Indiërs naar landgenoten stijgende, er zal nog steeds een groot gat gevuld moeten worden. Buitenlandse donateurs en stichtingen die direct samenwerken met Indiase partners, hebben de potentie om dit gat te vullen.

Zeker als het gaat om chronische thema's die men niet in een handomdraai kan veranderen; de thema's zoals onderwijs en gendergelijkheid. Dat geldt ook voor kleinschalige ontwikkelingsprojecten op het arme platteland, waar de hand van de Indiase overheid lang niet altijd reikt.

Bain's Philanthropy Report 2016 is te vinden via <http://www.bain.com/publications/articles/india-philanthropy-report-2017.aspx>

Lees ook het interview met de Indiase ontwikkelingsexpert Stella Mathew op pagina 28, waarin zij uitlegt hoe een ontwikkelingsproject gericht op onderwijs er concreet uit zou moeten zien.

De Stichting Thomas Bouwprojecten zal zich hard blijven inzetten om – met behulp van haar donateurs – de Franciscanesser Zusters te steunen, zodat zij kunnen blijven werken aan goed onderwijs voor meisjes en jonge vrouwen, in behoorlijke schoolgebouwen en met voldoende faciliteiten. Zo bieden de Thomasstichtingen financiële stabiliteit en helpt Thomas Bouwprojecten specifiek met het opschalen van allerlei onderwijsprojecten door extra scholen te bouwen of bestaande scholen te helpen om uit te breiden, daar waar de zusters, met hun kennis van de lokale behoeften, het nodig achten.





“Ik dank de Zusters dat wij hen mogen steunen”

Anne Reijenga is sinds 1999 betrokken als projectleider bij de Stichting Thomas Bouwprojecten. En al daarvoor wist hij alles van de Thomas Stichting voor Jongeren, als werknemer van het ingenieursbureau van Cor Schiebroek, de vader van Lucia en Antoinette Schiebroek, met wie de Thomasverhalen allemaal begonnen. Anne reisde 17 keer naar India om de verschillende bouwprojecten te inspecteren. Wat zijn zijn drijfveren?

Door Caroline van Slobbe

De nu 75-jarige Anne werd geboren in Zwijndrecht en is opgegroeid in Nijmegen in een Rooms-Katholiek gezin. Religie was in die tijd erg belangrijk, maar hem werd ingepeperd dat het er niet toe doet of je naar de kerk gaat; dat het erom gaat hoe je leeft en wat je doet. Het goed doen kreeg hij dan ook van huis uit mee. “Vooral mijn moeder stelde het huis altijd open voor vreemdelingen.

Er heeft vijf jaar lang een jongen uit Marokko bij ons gewoond. Het heeft me altijd geïnspireerd om anderen te helpen waar ik kan.”

Anne heeft bijna zijn gehele werkende leven als bouwdeskundige bij het bouwbedrijf van Cor Schiebroek gewerkt, van 1970 tot 2005. De verhalen over India, over Lucia's overlijden en het oprichten van de eerste Thomasstichting, kreeg hij van dichtbij mee.

In eerste instantie was hij voornamelijk sponsor, maar in 1999 werd Anne gevraagd om projectleider te worden van Thomas Bouwprojecten.

Elk jaar reist Anne naar India om drie weken lang de verschillende projecten van de Franciscanesser Zusters te bezoeken. “Ik vergader met Moeder Overste, sinds vorig jaar Zuster Arockiam. Een heel intelligente vrouw met een heldere visie.”

Programma's en projecten die de zusters noodzakelijk vinden worden besproken. Verder bezoekt hij verschillende bouwplaatsen en afgeronde projecten. In Inda is de zustercongregatie verantwoordelijk, maar de aanbesteding en oplevering gebeurt in aanwezigheid van een projectleider van Thomas Bouwprojecten. Hij gaat meestal op pad met Zuster Asha, de opzichter, die hij al acht jaar kent. "We reizen samen totaal zo'n 5000 à 6000 kilometer per reis vanuit Chennai. De verste reis is zo'n 20 uur met de trein en dan nog 5 uur rijden door de binnenlanden en de bergen. Dat schept wel een band."

Zuster Asha belt iedere week naar Nederland om de plannen en voortgang te bespreken, dus het contact is intensief. Al met al werkt Anne zo'n halve dag per week voor Thomas Bouwprojecten. Wat drijft hem om zo actief en onbaatzuchtig vrijwilligerswerk te doen? "Het geeft me veel voldoening om bij te kunnen dragen aan het geluk en de toekomst van de mensen daar, voornamelijk meisjes." Het goed doen komt niet per se vanuit het geloof, meer vanuit de vanzelfsprekendheid van anderen helpen die hij vroeger thuis meekreeg. "Maar je doet het ook een beetje voor jezelf, voor het goede gevoel en vanwege de cultuur en natuur van een fantastisch land. Daarom bedank ik de zusters dat wij hen mogen helpen en steunen."

We zouden veel meer voor elkaar kunnen doen in de wereld. De zusters zijn een ware inspiratie."

Toch is de samenwerking met India ook wel eens lastig. Het kost wat tijd om 'bouwen in India' eigen te maken. De manier van communiceren is anders, en ook de manier waarop bouwprojecten worden uitgevoerd is totaal anders. "Dat moet je accepteren, het is een andere cultuur met andere werkwijzen. We leren van elkaar." Anne heeft vooral moeite met het kastesysteem (zie pagina 6 voor meer informatie hierover) waardoor mensen volgens hem niet gestimuleerd worden om te groeien. Ze berusten in de situatie waarin ze verkeren. Dat geldt zeker voor het platteland. Ook al komt hier meer en meer verandering in, dit blijft diepgeworteld in de Indiase samenleving. Hij wil Zuster Asha positief stimuleren om zichzelf te ontwikkelen, zodat zij uiteindelijk zelfstandig de projecten kan managen. "Zij ontpopte zich in enkele jaren tot een ware manager die haar mannetje wel staat op de bouwplaats. Dat is mooi om te zien, ze is erg leergierig."

Al mag Zuster Asha best wat minder verlegen zijn van Anne, en direct zeggen wat ze vindt. Aangezien Anne en Zuster Asha samen urenlang in de trein doorbrengen, hebben ze een goede band. Ze werken dan samen aan de bouwtekeningen. "Eens lagen we in een slaaptrein, mijn spullen lagen naast mij in bed maar mijn sandalen stonden op de grond. 's Ochtends waren die verdwenen. De priester zei later: 'Die zijn niet gestolen. Ze worden gebruikt door iemand die ze waarschijnlijk nodig had.' Zo zouden we het wat vaker kunnen bekijken."

Anne blijft het werk boeiend vinden en is niet iemand die achter de geraniums gaat zitten. "Voorlopig wil ik, zo lang mijn gezondheid het toelaat, nog actief blijven voor de stichting, de zusters en voornamelijk voor de meisjes in India die het zo hard nodig hebben."





Steun ons jubileumproject in Chebrolu!

Stichting Thomas Bouwprojecten bestaat 25 jaar! Dat willen we niet ongemerkt voorbij laten gaan. We hebben in samenspraak met de Franciscanesser Zusters een project uitgekozen waar we dit jaar extra aandacht aan willen besteden. Een bestaande school in Chebrolu wordt uitgebreid met vier klaslokalen. Erg hard nodig, want er willen steeds meer kinderen naar school.



Door Caroline van Slobbe

Chebrolu is een dorpje aan de oostust van de staat Andhra Pradesh, de provincie ten noorden van Tamil Nadu. Het dorp ligt in de delta van de heilige Krishna rivier, in vergelijking met de rest van het land een erg vruchtbaar gebied. Het is dan ook niet opmerkelijk dat hier veel mensen in de landbouw werken. De laatste vijftien jaar ontwikkelde de streek zich door de komst van meer en meer agrarische industrie. Daardoor trokken ook steeds meer mensen, met hun gezinnen, naar de streek, waardoor het aantal leerlingen op de door de Zusters gerunde school elk jaar toeneemt. Een positief teken dat het gebied in ontwikkeling is en dat zoveel gezinnen goed werk vinden in de regio. Maar het betekent voor de school dat die sterk aan uitbreiding toe is.

Lesgeven onder de trap

De gesprekken over een schoolgebouw begonnen in 1999, toen er lessen werden gegeven in een hut, op het dak en op een veranda. De zusters begonnen in 2004 om 120 kinderen les te geven in een huurhuis, en in 2008 waren dat er 250.



In dat jaar zijn er voldoende financiële middelen om een nieuw schoolgebouw te realiseren met 8 klaslokalen en ruimten voor de administratie en leerkrachten. Dat werd bewaarheid in 2009, met plek voor 250 leerlingen, dat later is uitgebreid naar zelfs 300 leerlingen in 2011 en 500 leerlingen in 2012. De vraag groeit in die tijd nog steeds, maar meer kinderen kunnen helaas niet opgenomen worden. De zusters bouwen noodlokalen buiten, die op schuren lijken met stalen dakplaten. Ook worden klaslokalen met schotten opgedeeld en er wordt zelfs lesgegeven aan een kleine groep onder de trap. Er worden vanaf 2013 nog eens 6 lokalen op het dak van de school gebouwd en de school heeft anno 2017 650 leerlingen. Toch is ook dit nog niet genoeg.

Thomas' plannen

De ontwikkeling van een landbouwgebied is goed voor de economie en voor de arme mensen, die zo goede banen kunnen vinden. Maar wanneer goed onderwijs voor alle kinderen ontbreekt, gaapt er een groot gat in de langetermijnontwikkeling van het gebied en haar inwoners. Daarom wil Stichting Thomas Bouwprojecten zich inzetten om onderwijs voor nog meer kinderen te faciliteren.

Aan de linkerkant van het schoolgebouw is nog ruimte om vier klaslokalen erbovenop te bouwen. Zo kunnen de kinderen die met hun ouders naar de streek zijn getrokken adequaat onderwijs volgen en zich ontwikkelen tot sterke volwassenen.

Voor het gehele project is 65.000 euro nodig. Helpt u ons, en daarmee de kinderen van Chrebolu, om onze droom te verwezenlijken?

Stichting Thomas Bouwprojecten

E-Mail:

info@thomasbouwprojecten.nl

Website:

www.thomasbouwprojecten.nl

Rabobank: IBAN :

NL47 RABO 0149 3087 87

Onder vermelding van project
Chebolu



“Ik wil ruimte-
wetenschapper
worden!”

Voorbij de sterren

Door Catherine Gilon

De kleine Nandhini van 14 werkt aan haar huiswerk. Het nerveuze meisje kijkt voor zich uit naar een giechelende groep meiden die enkele banken voor haar zit. De andere kinderen fluisteren dat haar zusjes ook bij Nandhini in het kindertehuis in Avadi wonen, het *Auxilium Home for Children*. Zodra we haar zusjes Raji (15) en Sivaranjini (17) erbij halen, licht het gezicht van Nandhini op. Voordat we haar fotograferen, wil Raji het haar van haar zusje nog eens kammen. Sivaranjini en Raji duwen en trekken terwijl ze moeite hebben om het haar van het jongere zusje goed te krijgen.

Nandhini woont niet in dezelfde *boarding* als haar zusjes.

“Ik leer graag en ik wil met mijn eigen vriendinnen spelen. Maar mijn zussen zijn altijd in de buurt.” Opgevoed door een alleenstaande moeder, zijn de drie jonge dames zich bewust van het belang van een goede opleiding: Sivaranjini wil lerares worden, haar zus Raji wil als overheidsambtenaar aan de slag.

De ambitie van Nandhini reikt letterlijk verder dan het aardse bestaan: “Ik wil ruimte-wetenschapper worden!” Geïnspireerd door de krantenartikelen die ze las over de ruimte-wetenschapper en de

latere president van India, Abdul Kamal, legt ze de lat heel hoog. Haar zusjes vertellen ons dat hoewel Nandhini een ondeugend kind is, ze ook veel doorzettingsvermogen heeft als ze iets wil bereiken.

Enkele jaren geleden nog moest hun moeder hard werken om de eindjes aan elkaar te knopen, toen ze als hulp op een college werkte. Maar nu, met ondersteuning van de Franciscanesser Zusters op school en in de *boarding*, kunnen alle drie haar dochters hun toekomst zelf bepalen. Wat betreft Nandhini ligt haar toekomst voorbij de sterren.



Foto's: Bala Subramaniam





Foto's: Bala Subramaniam



Door Catherine Gilon

Het was de onschuldige glimlach van Vidya, die het eerst onze aandacht trok in het klaslokaal gevuld met ondeugende blikken en druk gebarende handen. We zijn op bezoek in het kindertehuis *Auxilium Home for Children* in Avadi. Op het moment dat we naast Vidya gaan zitten, doet ze alsof ze heel geconcentreerd in haar boek zit te lezen. Maar langzaam begint de verlegen 11-jarige met ons te praten: "Ik kom uit de buurt van Aka, mijn moeder werkt daar in de huishoudelijke dienst van een ziekenhuis." Ze vertelt dat ze haar moeder alleen in de vakanties ziet. Ze grijnst als we haar vragen of ze thuis mist: "Ik mis mijn moeder soms wel maar, ik heb het hier erg naar mijn zin met mijn vriendinnen, in de boarding en op school."

“Het was de droom van mijn vader dat ik bij de Indiase overheid zal werken in een eervolle functie. Op een dag zal ik zijn droom waar maken”



De belofte van een kind

En raad eens wat ze het leukste vindt op school? Toetsen! Echt waar, de jongedame is de beste van de klas en ze kan niet wachten op de toetsen om weer een benijdenswaardig goed rapport te krijgen.

In haar vrije tijd speelt Vidya graag “kho-kho” (een soort tikkertje) en blindenmannetje en ook neemt ze deel aan de danslessen op school. Maar ze geeft de voorkeur aan boeken boven het spelen in de speeltuin. De nijvere studente heeft zich voorgenomen het veeleisende overheidsdienst-examen van de Indiase overheid met succes af te leggen, om vervolgens een Indiase OverheidsAmbtenaar te worden. We vragen ons af waar een 11-jarig meisje deze ambitie vandaan haalt.

“Het was de droom van mijn vader, vertelt ze. Hij wilde graag dat ik deze eervolle functie zou bekleden. Hij leeft niet meer, maar op een dag hoop ik zijn droom waar te maken.” Niet alleen de ambitie van haar vader motiveert haar. “Ik ben ook de zusters hier heel erg dankbaar, met name Zuster Vimala, voor wat ze ons allemaal leren en bijbrengen. Als we uit school komen krijgen we een snack en ze helpen ons direct met het huiswerk als we dat vragen, zelfs als we ze daarbij storen in hun werkzaamheden of gebeden.” Ze zegt dat als ze overheidsambtenaar wordt ze zich graag in wil zetten voor de armen, net zoals de zusters doen. “Ik zou graag het waterprobleem in onze stad willen aanpakken en helpen bij de scholing van arme meisjes,” zegt ze vol overtuiging.

En gezien haar toewijding, vertrouwen we daar volledig op.

De Stichting Thomas Bouwprojecten steunt voornamelijk de faciliteiten van de school van Nandhini en Vidya. De Thomas Stichting voor Jongeren zorgt voor het levensonderhoud van de armste (vaak wees-) kinderen. De Thomas foundation for Microcredits verstrekt leningen aan speciaal geselecteerde en gemotiveerde studenten. Wilt u de toekomst van studenten zoals Nandhini en Vidya ondersteunen? Aarzel dan niet om contact op te nemen met onze stichting. Zie voor contactgegevens de colofon voorin dit magazine.



“Empower en bevrijd de volgende generatie vrouwen”

Stella Mathew (52) is een Indiase expert op het gebied van ontwikkelingswerk in India, een sector waar ze al 18 jaar in werkt. Met een achtergrond in sociaal werk en counseling, verkreeg ze expertise in het aansturen van NGO's toen ze Chief Operational Officer was van enkele. We interviewen haar over het opzetten van educatie-ontwikkelingsprojecten voor kwetsbare kinderen.

Door Catherine Gilon en Caroline van Slobbe

Stella Mathew is geboren in Trichy, dichtbij de Kaveri rivier in het midden van Tamil Nadu. Nu woont ze in Chennai. Maar als we haar uiteindelijk weten te bereiken, vertelt ze dat ze voor drie maanden in het buitenland verblijft. Haar schoondochter, die in Australië woont, is zwanger dus Stella vloog ernaartoe, ze wordt een gelukkige grootmoeder. “Dit geeft me wat tijd om over de Thomasstichtingen te lezen. Het is goed om een gesprek via de telefoon te hebben.” Geduldig en gepassioneerd geeft ze haar antwoorden.

Wat is volgens u de beste manier om een onderwijsproject op te zetten?”

De manier waarop de Thomasstichtingen en de FSJ-

congregatie samenwerken, laat denk ik een goed voorbeeld zien. Het is altijd goed om hand in hand te werken met lokale organisaties, zij weten het beste wat nodig is. De congregatie zal herkennen dat schoolgebouwen alleen het verschil niet zullen maken. Het is belangrijk dat er bewustzijn wordt gecreëerd onder ouders dat kinderen sterk staan wanneer ze opgeleid zijn, en dat ze daardoor in de toekomst voor zichzelf en hun familie kunnen zorgen. Tenslotte is de inhoud van het onderwijs natuurlijk cruciaal. Praktische vakken die hen helpen een baan te vinden in de toekomst, zoals veeteelt en landbouw (de grootste beroepsgroep in India) en technische vakken zoals elektrotechniek of werktuigbouwkunde en computervaardigheden.

Daarnaast is het belangrijk om voorlichting over seksualiteit, hygiëne en gezonde voeding te geven.”

Wat zijn de uitdagingen in het uitvoeren van zo'n project?

“Oude gebruiken en familiepraktijken zoals het ontzeggen van onderwijs aan meisjes tijdens en na hun puberteit, vroege huwelijken, enzovoorts, vormen nog steeds grote uitdagingen in toegang tot onderwijs. Het onderwijs van meisjes wordt vaak als een ‘verspilling’ gezien, omdat ze toch jong zullen trouwen en dan hun familie verlaten. Daarnaast komt het ook voor dat ouders hun kinderen niet naar school laten gaan omdat ze hen nodig hebben om te werken en geld te verdienen.

En op het platteland is vaak de afstand een probleem: ouders durven hun dochters niet zo ver weg naar school te sturen, uit bescherming. Hoewel de tijden zeker aan het veranderen zijn en de situatie van meisjes steeds meer verbetert, moeten we nóg meer bewustzijn creëren hierover.”

Hoe lossen we dit op?

“Het kan een manier zijn om deur-aan-deur vragenlijsten af te laten nemen door een groep vrijwilligers. Dit kan helpen om de meest kwetsbaren in de samenleving te vinden en identificeren wat hun problemen zijn. Op de één of andere manier moet je ouders overtuigen van het belang van onderwijs, óók voor meisjes. Je kunt ouders zelfs voorlichten, uitleggen dat kinderen alleen sterk staan als ze goed onderwijs kunnen genieten. Dit empowert en bevrijdt de volgende generatie.”

Hoe maak je het duurzaam?

“Het stimuleren van donateurs om levenslange donaties te geven zal het project levensvatbaar maken. In die zin lijkt de samenwerking tussen de Thomasstichtingen en de FSJ een duurzame. Maar de vraag komt op: wat als in Nederland minder geld wordt opgehaald? Het is niet gemakkelijk, maar fondsenwerving heeft serieuze aandacht nodig, jaar na jaar. Neem het niet voor lief als sommige donateurs al jaren trouw geven. Transparantie over je projecten en het belang ervan is cruciaal. Als je een goed doel hebt en je laat het goed zien, dan zullen mensen blijven geven.

Ik geloof dat het informeren en betrekken van donateurs via een magazine als dit een goede stap is.”

U bent een ontwikkelingsexpert met een schat aan ervaring. Waarin precies en wat doet u momenteel?

“Eerder werkte ik als counselor bij verschillende goede doelen, en later stond ik aan het hoofd van enkele. Deze NGO's werkten aan verschillende onderwerpen, waaronder nierfalen bij kinderen en het lobbyen voor orgaandonaties. Ook heb ik ervaring in onderwijsprojecten, hoewel zijdelings. Een jaar geleden besloot ik te stoppen als COO en te starten met freelancen, daarmee krijg ik meer mogelijkheden. Momenteel werk ik aan het opzetten van mijn eigen liefdadigheidsfonds, voor kinderen met ongeneeslijke ziekten zoals kanker of HIV. Mijn man Matthew is mij hierbij tot enorme steun, waardoor ik me gezegend voel.”

Wat weet je van het werk van de Thomasstichtingen?

“Ik kende de naam van de stichtingen omdat ik kennissen heb bij de Franciscanessers Zusters. Zelf ben ik ook een katholiek, wonend in Chennai. Ik leerde het werk van de Thomasstichtingen en de zusters beter kennen nadat ik werd gewezen op de eerste THOMAS-editie, die me erg positief verraste. Het is goed om je werk te laten zien. Ook vind ik het doel erg belangrijk, de kwaliteit van en toegang tot onderwijs moeten echt verbeterd worden. Goed dat jullie daar aan werken.

Jullie doen fantastisch werk en ik zou er graag meer van zien. Ik vind het vooral goed dat jullie speciale aandacht besteden aan onderwijs aan meisjes. Dit is dé kwestie van vandaag.”

Continuïteit bij Thomas Bouwprojecten

Bestuurslid Siet Egas Repáraz van de Stichting Thomas Bouwprojecten: “De kwestie van continuïteit is een actuele zorg, ook bij ons: wij zien verschuivingen in ons donateursbestand. Donaties worden minder door bedrijven en méér door particulieren gegeven. Jongeren committeren zich minder voor de lange termijn, waardoor de gemiddelde leeftijd van onze donateurs steeds hoger wordt.

Wij proberen als stichting in te zetten op het intensiveren van de relatie met onze huidige donateurs. Verder willen we in 2018 donaties middels legaten (erfenissen) onder de aandacht gaan brengen.

Jongere donateurs proberen we aan te trekken via sociale media en middels de digitale nieuwsbrief, met frequente updates over onze projecten, en het THOMAS magazine, waarin we meer achtergrondinformatie geven. We hopen dan ook dat deze THOMAS op heel wat leestafeltjes blijft liggen.”

De drie Thomasstichtingen werken nauw samen met de Indiase Franciscanesser Zusters van Sint Jozef (FSJ). Wat zijn de zusters' drijfveren en motivaties? Hoe werden ze de persoon die ze nu zijn? En wat is hun relatie met de kinderen waar ze zo gepassioneerd voor zorgen? De Indiase journalist Catherine Gilon voert diepe gesprekken met Zuster Arockiam, de inspirerende nieuwe Moeder Overste van de congregatie, en Zuster Asha, de gedreven bouwcoördinator met wie Thomas Bouwprojecten zo nauw samenwerkt.

Een reis door de ziel

Door Catherine Gilon

Zuster M. Arockiam is een van de jongste nonnen die is verkozen tot Moeder Overste van de FSJ-congregatie. Om haar passie voor Christus en liefdadigheid te begrijpen, neemt ze ons mee terug in haar herinneringen.

De 49-jarige Zuster Arockiam is geboren in een dorpje vlakbij Thalaivasal, en haar ouders waren Hindu van origine. Als dorpshoofd heeft haar vader eens een 5-hectare groot land aangeboden aan de christelijke gemeenschap in het dorp om een kerk op te bouwen. Hij ging er vaak naartoe en kwam en bad samen met de lokale christenen. De Bisschop die de kerk kwam inwijden gaf hem een Bijbel cadeau. "Het moment dat hij het woord van God las, realiseerde hij zich dat dit het juiste pad voor hem was," zegt Zuster Arockiam. "Vijf jaar lang ging hij in het geheim naar de kerk. Het was in de jaren '50, dus het was niet gemakkelijk om zijn orthodoxe hindoeïstische vader te vertellen dat hij katholiek wilde zijn. Maar op een gegeven moment vond hij de moed en te midden van aardig wat verzet vanuit zijn omgeving, hij bekeerde zich tot het Christendom samen met mijn

moeder en broer en twee zussen. Ik ben geboren na hun bekering." Ze herinnert zich hoe haar familie, voornamelijk haar vader, verbolgenheid moest doorstaan van zijn familie en vrienden die weigerden zijn liefde voor God te begrijpen. "Mijn opa verbood mijn familie om naar ceremonies en familiebijeenkomsten te komen. Maar mijn vader weigerde om toe te geven: hij was en is een trouwe katholiek; hij stuurde ons, zijn kinderen, zelfs naar katholieke tehuizen zodat we opgroeiden met het katholieke geloof, en we woonden regelmatig de mis bij." Waren er ook Hindoeïstische invloeden in hun opvoeding? Zuster Arockiam lacht. "Hoewel we nooit het eten aten dat geofferd werd voor andere goden, kocht mijn vader kleding voor zowel hindoeïstische en christelijke feesten. Hij wilde niet dat we buitengesloten werden." Trouw aan haar vaders wens, ziet ze de nonnen onbaatzuchtig diensten verlenen in haar boardings en scholen, en dit versterkt haar katholieke vuur. "Ik heb op twee verschillende scholen gestudeerd en de FSJ-zusters maakten een diepe indruk op me, met hun uiterste eenvoud."

Ze pauzeert en voegt toe, met een glimlach: "Ik herinner me Moeder Mary Cirila nog, ons schoolhoofd toentertijd, zij was erg strikt maar tegelijkertijd ook zorgzaam. Ze hielp studenten met hun avondstudie (extra bijles voor studenten), zelfs als het haar niet gevraagd was. Ze kwam ons persoonlijk helpen met de wiskundelessen."

Het is geen wonder dat Zuster Arockiam zelf opbloeiende tot een populaire onderwijzer. Ze startte haar carrière als een wiskundedocent in 1986 en heeft diensten verleend in verscheidene scholen verspreid over Tamil Nadu, totdat ze zich voegde bij bestuurlijke team van 2013 op de provinciale school in Trichy. Ze denkt nog steeds dat het lesgeven de beste tijd van haar leven was. "Het gaf me immense voldoening om eerste-generatie etnische kinderen les te geven op de school in Perumpalayam, tussen 1994 en 2013." Toentertijd waren de meeste ouders analfabeet en niet in staat hun eigen handtekening te zetten. Dit betekende dat de ouders niet alle voor hen beschikbare overheidstoelagen konden krijgen. Om dit tegen te gaan, vroeg Zuster Arockiam



‘Het blijven altijd mijn kinderen’

haar leerlingen om hun ouders te leren hoe ze een handtekening moesten zetten. “Het was open dag op school en ik was positief verrast om te horen dat alle ouders hadden geleerd om hun naam te schrijven en hun handtekening te zetten. Het was het beste cadeau dat ik van mijn leerlingen heb gekregen.” De school in Perumpalayam is in 2009 en 2012 uitgebreid met behulp van Thomas Bouwprojecten. Hoewel ze niet langer onderwijzer is, vertelt Zuster Arockiam dat haar leerlingen van daar haar nog steeds opbellen om haar te vertellen over hun werk of leven. “Ze blijven altijd mijn kinderen.”

De Moeder Overste-ervaring

Na enkele jaren schoolhoofd te zijn geweest, werd Zuster Arockiam aangewezen als Moeder Overste in 2016. Na haar benoeming kwam haar gehele focus op het doen herleven van FSJ's doelstelling om de kwetsbaren te helpen. “Bijvoorbeeld, in onze ziekenhuizen verdienen vertrapte mensen prioriteit, en zo ook in onze scholen zouden we meisjes en gemarginaliseerde gemeenschappen moeten helpen vóór anderen. Elke week bezoek ik dorpsgemeenschappen om hun noden en behoeften te begrijpen.

Elk weekend bezoek ik onze nonnen om hen te assisteren in hun rol van de FSJ's godsgave. Ik vertel mijn zusters, leraren en dokters, dat zij anders zijn dan normale leraren en dokters. Zij onderwijzen en helen meer dan alleen het lichaam. Als nonnen moeten we ook een beroep doen op de geest.”

Lees meer over de geschiedenis van de Franciscanesser Zusters van Sint Jozef op hun website www.fsjsisters.org/about-us.



Werken vanuit liefde

In India zijn vrouwen die werken in de civiele branche een zeldzaamheid, laat staan een non die werkt in de veeleisende bouwsector. Ontmoet Zuster Asha, die projecten voor de FSJ-congregatie en de Thomasstichtingen al jaren ondersteunt en coördineert. De ondernemende zuster krijgt het voor elkaar om uitdaging na uitdaging aan te gaan.

Geboren in een klein dorpje genaamd Lalgudi, groeit Zuster Asha op in een vrome Katholieke familie met twee broers en een zus. Hoewel haar vader het druk heeft met zijn overheidsbaan, faalde hij nooit in het doen van zijn morele plicht.

Van mensen helpen om behandeling van ziektes te krijgen tot jongeren helpen hun juiste opleiding te kiezen, haar vader was er altijd voor iedereen die hulp nodig had. "Onze deur stond altijd open," lacht ze.

Ook haar passie voor civiele techniek begon thuis. Zuster Asha herinnert zich hoe haar vader alles thuis altijd repareerde. "Mijn vader is heel goed in dingen fixen, dus thuis zijn wij allemaal intuïtief getraind om fysiek werk te doen wanneer dat nodig was. Als kind was ik al gefascineerd door de manier waarop huizen waren gebouwd. Ik ging eropuit met de jongens uit de buurt om hem te helpen bakstenen te regelen.

Ik zat erbij en observeerde hoe mensen hun eigen (meestal lemen) huis bouwden met de materialen die beschikbaar waren. Als kind wist ik al dat ik in de civiele techniek wilde werken.”

Het was later, toen ze in een hostel verbleef tijdens de middelbare school, dat ze de drang voelde om de hulpbehoevenden te helpen. Ze zag hoe haar medestudenten, vaak weeskinderen, moeite hadden om in hun dagelijkse behoefte te voorzien. Ze nam alles wat ze kon van thuis mee om met haar vrienden in het hostel te delen. Tegen de tijd dat ze school afrondde, was ze vastbesloten om zich aan te sluiten bij de FSJ-congregatie, ze voelde zich verbonden met hun visie om de armsten van de armsten te dienen.

In 2001 verbond ze zich aan het klooster van St. Thomas Mount in Chennai. Na haar religieuze training startte ze met administratief werk op een school in Pulicat, waar ze later verkozen werd om te werken met straatkinderen in Mumbai. “De meeste kinderen kwamen uit de zogenaamde ‘red light’-gebieden, berucht vanwege illegale prostitutie. Ik werkte als een zorgverlener in het hostel en leerde de kinderen over basishygiëne, hielp hen met huiswerk, en ik leerde ook van hen.” In 2007 gaf de congregatie haar een kans om haar kinderdroom te verwezenlijken. Ze kwam terug naar zuid-India om haar diploma te halen in civiele techniek. Het was op dit kruispunt dat ze aangewezen werd om samen te werken met Thomas Bouwprojecten.

We zijn verschillend maar toch hetzelfde

“Toen ik voor de eerste keer met het Thomas-team werkte, kon ik hun Engelse accent niet helemaal verstaan. Ik moest erg geconcentreerd luisteren. Toen ik met hen begon te werken, veranderde dat wel. Ongeacht of ik de goede grammatica of het juiste accent gebruikte, begonnen zij ook mij te verstaan. Maar zelfs hoewel de zusters mijn Engels niet verstonden, zou het team in Nederland wel uitvogelen wat mijn boodschap was,” lacht ze. “Immers, onze visies zijn één en dezelfde: we komen uit verschillende landen, spreken verschillende talen, maar willen het leven van anderen helpen verbeteren.

Taal was maar één van de obstakels. “In het begin, steeds coördinerend tussen het lokale team en de Stichting, bevond ik dat de bouwkundig ingenieur geen enkele aanpassing maakte aan de tekeningen die gegeven werden door de Nederlandse stichting. Uiteraard waren er ook praktische uitdagingen in de implementatie. “Onze manier van werken was anders dan in Nederland, de meeste van onze metselaars waren onopgeleid en werkten puur vanuit hun ervaring. Zij vonden het moeilijk om bepaalde processen af te leren die ze bij andere gebouwen hadden aangeleerd. We moesten hen trainen in een nieuwe aanpak maar uiteindelijk leerden we ook van hen. Ook was er de uitdaging dat werkers weigerden om lange dagen met nat cement te werken, omdat het brandwonden teweegbrengt.

In India draagt bouw personeel zelden beschermende kleding. Er waren zelfs technische verschillen in het aantal dagen om bakstenen uit te laten harden of in de zand-cementverhouding.”

“Gelukkig voor ons is het team van de Thomasstichting erg open voor feedback, ze stond erop dat de positieve en negatieve kanten van de projecten bespraken. Dus kwam ik terug met echte veldrapporten over wat werkt en wat niet in India.

Een roeping anders dan klusjes

Zuster Asha kijkt ook verder dan haar eigen terrein. Toen ze bijvoorbeeld de sanitaire voorzieningen in Perumpalayam regelde, vond ze dat de oude toiletten ook gerenoveerd moesten worden. En zo geschiedde. Of het nu het college in Singanallur is, een toiletgebouw in Perambur of een boarding gebouw, Zuster Asha kijkt naar de daadwerkelijke behoefte en hoe het het beste aangepakt kan worden, met de hulp van Thomas Bouwprojecten. Ze vindt oplossingen die minder onderhoud vereisen en die ook budgetvriendelijk zijn.

Met haar broer als ingenieur en haar neef die betrokken is bij staalontwerp, krijgt ze technische input die het project kosten bespaart. Dit zette haar aan het denken. “Ik hoop dat op een dag we ons eigen team van ingenieurs en experts zullen hebben, zodat we de kosten kunnen besparen voor externe consultants.” Ambitieuze als ze is, vervolgt ze haar reis met grote passie.

Leven na de dood

Oude Nederlandse graven in India en hedendaagse Indiase rituelen rondom de dood: een tweeluik.

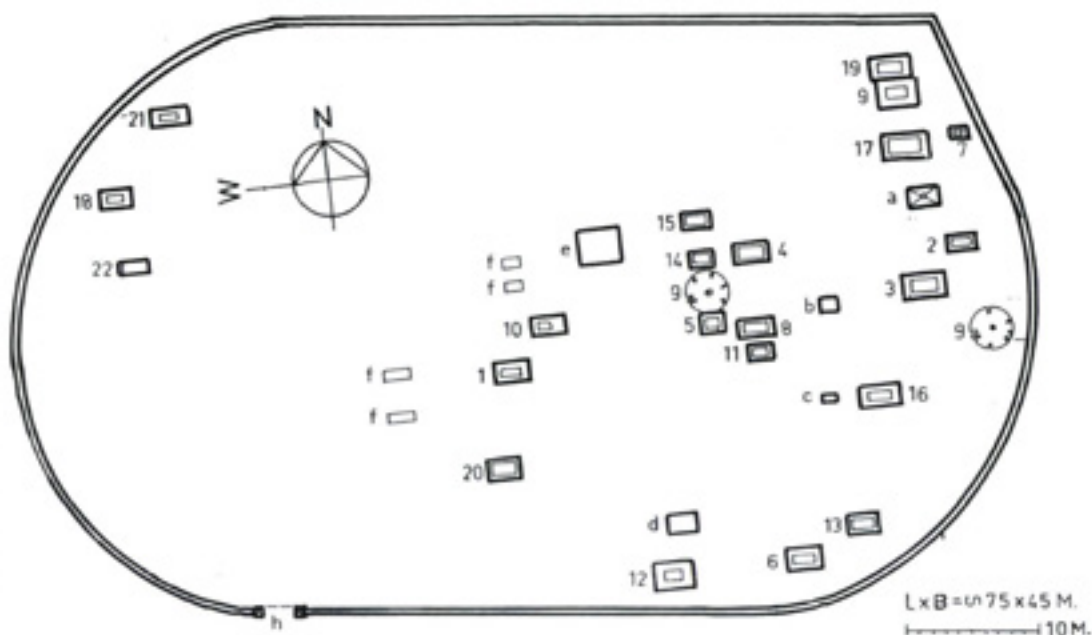
Een passie voor graven

Wanneer Nederlanders aan de VOC denken, associëren we die vaak met het huidige Indonesië. Het grootste gebied waar de VOC handelsbetrekkingen opzette was echter in India, langs de gehele kustlijn, vanaf Calcutta in het oosten tot Surat in het westen. De Compagnie was aanwezig in India tussen 1604 en 1795 en daarmee behoren de Nederlands-Indiase betrekkingen tot de oudste. In het gehele kustgebied zijn nog steeds Nederlandse restanten te vinden. Hans Schiebroek, oprichter, voormalig projectleider en huidig ambassadeur van de Stichting Thomas Bouwprojecten, was geïnteresseerd in deze restanten.

In 1993 was Hans Schiebroek voor het eerst in Pulicat, waar hij namens Thomas Bouwprojecten voor de daar aanwezige Franciscanesser Zusters een school en sanitair-gebouw heeft gebouwd. Hij was geïntrigeerd door de veelzijdige geschiedenis van het dorp. Op toevalligerwijze kwam hij in aanraking met de overblijfselen van de VOC.

Hij besloot daar verder in te duiken en nadat de school voor de zusters was afgerond ging hij samen met de aannemer – die het schoolgebouw heeft gebouwd – aan de slag. Hij vond dat lang voor de koloniale tijd de Nederlanders al in Pulicat waren, 50 kilometer boven Chennai in het verste noordoosten van Tamil Nadu.

Toen Hans wilde weten wat er nog van hun aanwezigheid over is gebleven, dook hij het Nationaal Archief in Den Haag in en hij kwam erachter dat er nog een oud kerkhof in Pulicat moest zijn, waar Nederlanders begraven zouden liggen. “Maar toen ik ter plekke kwam, bleek het onvindbaar.



Afb. 10. Plattegrond van de Oude Begraafplaats of Buitenkerkhof (tek. Hans Schiebroek 2002). Verklaring van de letters op de plattegrond van de begraafplaats: a. Piramidenvormig monument op vierkante console waarop lingam-achtige paal. Materiaal: gepleistend baksteen. Verder geen aanduiding; b. Grafkelder zonder grafsteen. Gerestaureerd en gepleistend; c. Kindergrafje zonder tekst, bij graf 16; d. Grafkelder zonder grafsteen. Gerestaureerd en gepleistend; e. Grote grafkelder zonder aanduiding. Afmetingen 324 x 269 x 72 centimeter. Inkussingen voor houten balken waren nog zichtbaar, kennelijk heeft de afdekking bestaan uit houten balken, waarover verschillende lagen gehakken plavert in specie, een oude destijds gangbare constructie. In de kelder werden beenderen aangetroffen, welke onbetroerd zijn gelaten. De tombe is gevuld met zand en vlak afgewerkt. Mogelijk is dit een graf geweest voor een groter aantal personen; f. Moderne begravingen: 2 personen begraven in 2000 en 2 in 2002; g. Plaats van de twee schaduwbomen welke inmiddels zijn omgehakt. Het is de bedoeling dat er nieuwe bomen worden geplant van een sterk verticaal groeiend type. Geld hiervoor ontbreekt vooralsnog.

Ik zag alleen maar bush bush, waar de lokale Indiërs enkel kwamen om hun behoefte te doen, vanwege een gebrek aan toiletten. Er stond alleen nog een klein stukje muur, en daar ging ik mee aan de slag, zodat het niet verloren zou gaan. Puur vanuit interesse.” Na een oproep van de lokale pastoor kwamen mensen zelfs verloren grafstenen brengen die waren meegenomen van de plek.

Met een speciale donatie van bouwbedrijf Van der Linden kon Hans het oudste VOC-kerkhof in India in ere herstellen. Het werk was afgerond in 2001. Later schreef hij samen met historica Marion Peters een artikel over de Portugezen en de Nederlanders in Pulicat: “Het Portugees of Buitenkerkhof in Pulicat op de oostkust van India – een oude VOC-begraafplaats in ere hersteld.” “In Pulicat vonden we ook nog een oude scheepswerf van de VOC, die zichtbaar was door de palen die er nog stonden,

waar de schepen aan lagen om opgekalefaterd te worden.” En later werkte Hans nog aan de restauratie van een oud VOC-gebouw uit 1740, een oude pastorie die afgebroken zou worden. “We hebben toen de bisschop, die eigenaar was van de grond, geschreven om hem te overtuigen van de historische waarde van het pand.”

Met Pulicat hebben Hans en Marion Peters iets in gang gezet. De Nederlandse Ambassade in Delhi, die voor de restauratie

van het VOC-gebouw 10.000 euro heeft bijgedragen, verzocht Hans om ook het Karikip-kerkhof in Negapatnam te helpen restaureren.

De Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed bleek daartoe ook enthousiast. Momenteel is Hans nog zijdelings bij dat project betrokken. “Mijn rol is nu niet meer zo prominent, maar ik vind het wel belangrijk dat dergelijke monumenten in ere hersteld worden. Het heeft een historisch belang.”

In de vorige THOMAS interviewden we Hans Schiebroek over zijn passies, drijfveren en inzet voor de stichting. Lees het interview via

www.thomasbouwprojecten.nl.

Wilt u meer lezen over de overblijfselen van de VOC in Pulicat? Lees het artikel van Hans Schiebroek en Marion Peters via <http://bulletin.knob.nl/article/view/270>.

Voor de echt geïnteresseerden in het leven van VOC-leden in India, is het boek ‘In steen geschreven’ van Marion Peters een aanrader: <https://mhpeters.home.xs4all.nl/3b.html>



Foto: Bala Sumbamaniam



Afbeelding: een brandstapel tijdens een begrafenis aan de oevers van de heilige rivier

Foto: Prabhu Kalidas

*vaasaamsi jeernaani yathaa
vihaaya navaani gr.hnaathi
naro' paraani thathaa sareer-
aani vihaaya jeernany-anyani
samyathi navaani de'hi*

Zoals men oude en versleten kledij vervangt door nieuwe, evenzo krijgt een levende ziel een nieuw lichaam als het oude verworpen is.

-Bhagavad Gita (2: 22)

*maamupetya punarjanma duh-
khaalayamashaashvatam naap-
nuvanti mahaatmaanaha samsid-
dhim paramaam gataaha*

Mij bereikt hebbende, worden zij die vereerd worden niet herboren, het vluchtige huis van verdriet. Zij bereiken het doel van de absolute triomf.

.-Bhagavad Gita 8:15

Het Indiase 'vieren' van de dood

In tegenstelling tot Christenen en Moslims, die in de hemel en de hel geloven, geloven Hindoes in India in reïncarnatie. Dat betekent dat een persoon die overlijdt op deze aarde, weer herboren zal worden in een andere avatar of lichaam. Het wordt geloofd dat de ziel permanent is, maar het lichaam is dat niet. Hindoes geloven dat elk persoon weer terug zal keren op deze aarde en dat hij de gevolgen van zijn goede of slechte daden uit zijn vorige leven meeneemt. In feite wordt geloofd dat de ziel vaak herboren kan worden, totdat het 'moksha' bereikt: verlossing. Het doel van een Hindoe is dan ook om moksha te bereiken, eenheid met de maker.

Door Catherine Gilon

Fotografie: Bala Subramaniam

De laatste reis

Zoals de rituelen van Christenen rondom overlijden, hebben ook Hindoes uitvaartrituelen. Riten kunnen verschillen per regio of kaste. Maar de meest voorkomende praktijk is dat het lichaam in bad wordt gedaan,

in een witte doek gewikkeld met de voeten bijeen gebonden. Nabestaanden mogen een eerbetoon bieden. Een lamp wordt aangestoken en naast het hoofd gezet. Snel zullen de mannelijke familieleden de overledene naar de crematieplek dragen, meestal nabij het water.

Er wordt geloofd dat water de zonden wegwast en dat het de cyclus van dood en wedergeboorte helpt doorbreken.

In het Indiase platteland is er een zekere traditie genaamd 'oppari', waarbij nabestaanden en soms professionele zangers in een cirkel bijeenkomen. Ze slaan zichzelf op de borst, huilen en zingen een lofrede voor de overlede persoon. De oppari zoekt gewoonlijk naar de reis en goedheid van de overledenen, en betreurt het gemis van hem of haar. Meestal wordt het door vrouwen gezongen, en het is bedoeld om het persoonlijke verdriet van de zanger te uiten en om vrienden en familieleden gerust te stellen.

De vergankelijkheid van het lichaam

Wanneer de overledene in een optocht door de straten wordt gedragen, is het in sommige gemeenschappen gebruikelijk voor mannen om te dansen voor de tocht.

Het wordt geloofd dat de ziel naar het eeuwige geluk gezonden wordt dankzij bloemen en dans. Hoewel het misschien vreemd klinkt voor een westerling die is gewend aan sober rouwen, is deze praktijk vrij gebruikelijk in ook andere plekken, zoals sommige landen in Africa (de Mutu of rouwdans) en bij de Aboriginals in Australië.

Zodra de stoet de plek van de crematie bereikt, zegt de 'belangrijkste' mannelijke rouwende een hymne op, hij doet wat rijst in de mond van de overledene en besprenkelt de brandstapel met 'ghee' (gereinigde boter). Voordat het lichaam in brand wordt gestoken, gaat de leidende rouwende het lichaam rond met een gevulde waterpot.

De pot wordt gebroken naast het hoofd en dan wordt het dode lichaam in brand gezet. Dit is bedoeld om de vergankelijkheid van ons fysieke zelf te tonen.

Hierna wordt volgens het 'kapala kriya'-ritueel op de schedel van de overledene ingeslagen met een bamboestok. Dit ritueel is bedoeld om de ziel te bevrijden die gevangen zat in het lichaam. Omdat de uitvaart als onrein wordt beschouwd, wassen de aanwezigen hun hoofd om zichzelf te zuiveren. De as die wordt verzameld wordt dan naar de dichtstbijzijnde rivier of zee gebracht en uitgestrooid.



Foto: Bala Sumbamaniam

Sommige mensen gaan op een pelgrimstocht om de as van hun geliefden uit te strooien in de heilige Ganges. Gewoonlijk scheren de mannelijke familieleden hun hoofd kaal en op de derde ofwel tiende dag na de crematie wordt er een klein feestmaal geserveerd om de overledene te herdenken.

Anders dan in het westen, bezoeken de meeste mensen een crematieceremonie gekleed in het wit.

Een ander belangrijk ritueel is het offeren van rijstballetjes, ofwel 'pindas'. Deze ceremonie wordt gehouden na de dood. De rijstballetjes worden geofferd om de overtocht van de ziel van de overledene van de aarde naar de hemel soepel en vredig te laten verlopen.

Het pinda-ritueel wordt herhaald na een jaar. De familie doopt de rijstballen in de heilige rivier na het opzeggen van gebeden voor de overledene. Naast de Hindoes geloven ook de Jäinisten dat de dode ziel direct herboren zal worden. Ook bij hen wordt de dood 'gevierd' als een festiviteit.

Indiase Christelijke rituelen

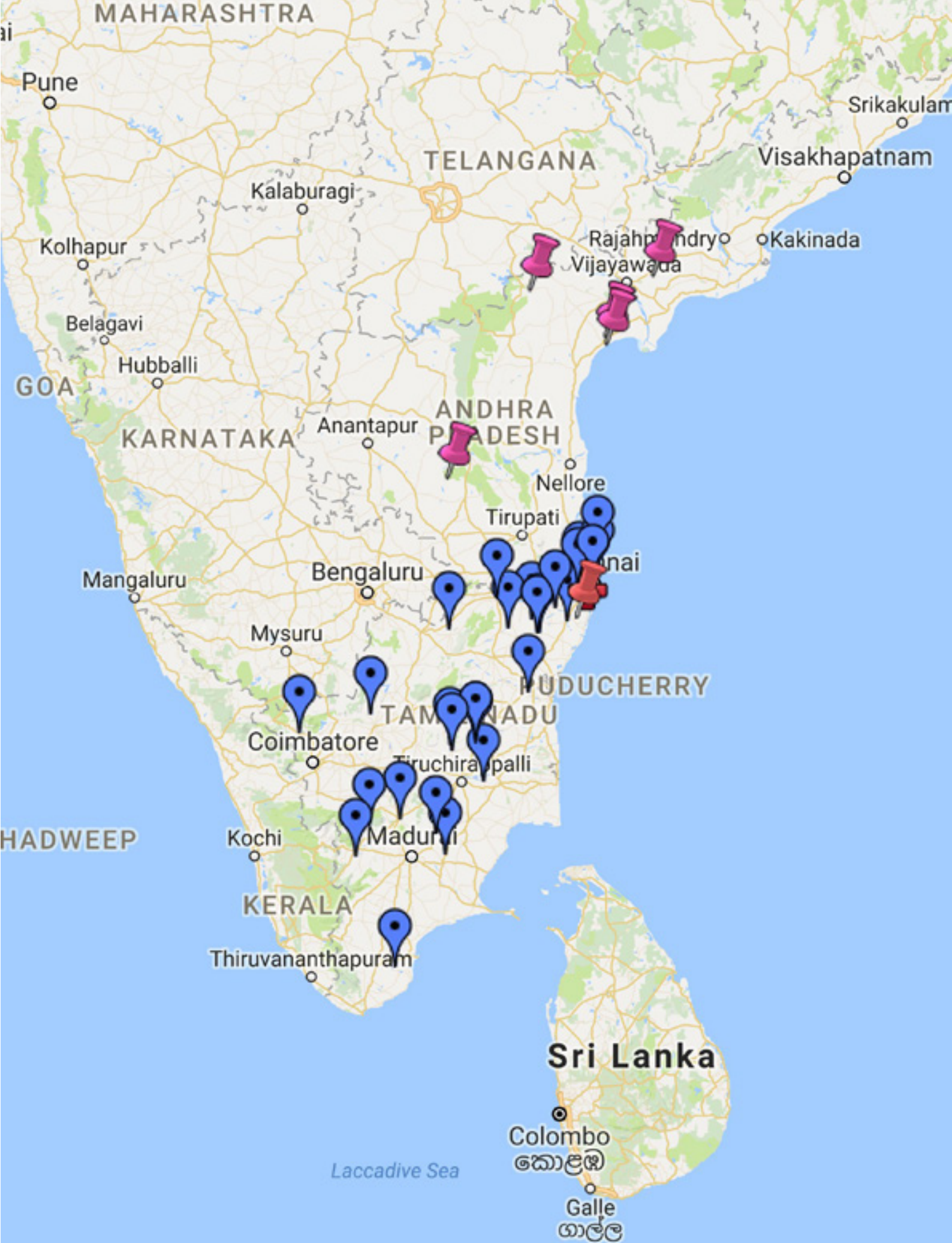
Indiase Christenen hebben vergelijkbare gebruiken als westerlingen, waarbij het laatste ritueel wordt uitgevoerd door een priester wanneer de dood nabij is. Wanneer een persoon overlijdt, wordt er een begrafenis gehouden voor nabije familie, met een open of dichte kist.

De persoon wordt begraven na een uitvaartdienst en gebeden. Daarnaast worden sommige Indiase tradities zoals het nemen van een hoofd-bad na de uitvaart en het houden van een klein feestmaal op de derde dag na het overlijden. Kaarsen worden aangestoken op het graf.

Grote nationale leiders, ook Hindoeïsten, hebben graven of tombes laten bouwen om mensen hen te laten herinneren. Ook het houden van een feestmaal voor armen en heiligen wordt geloofd een goede manier te zijn om de doden te eren. Bijna alle religies in India geloven dat bidden voor een overleden ziel helpt om zelf Moksha of verlossing te bereiken.



Foto: Sasikumar Ramachandran





In de volgende THOMAS

Deze THOMAS staat in het teken van het jubileumjaar van Stichting Thomas Bouwprojecten. In de volgende editie geven we u een statusupdate over het jubileumproject in Chebrolu. Verder zal de volgende THOMAS weer vol staan met mooie en indringende verhalen over ons werk, het werk van de Franciscanesser Zusters, de Indiase samenleving. We nemen onder meer het Indiase kastesysteem onder de loep, we duiken dieper in het nieuwe beleid van Moeder Overste, Zuster Arockiam, en zoals nu al een 'traditie' mag heten maken we weer mooie portretten van onze vrijwilligers en de Indiase zusters. Natuurlijk leest u ook weer over de veranderingen in het leven van de meiden waar we het allemaal voor doen, over hun ambities en dromen.